

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

SİVİL HAVACILIK TAHRİBATSIZ MUAYENE
EĞİTİM FAALİYETLERİ TALİMATI
(SHT-NDT)

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1 -(1) Bu Talimatın amacı, sivil hava araçlarına ve/veya komponentlerine tahribatsız muayene işlemlerini gerçekleştirecek gerçek ve tüzel kişilerin vasıflandırılma ve belgelendirilme esaslarını,

(2) TS EN 4179'a göre tahribatsız muayene eğitimi verecek kurum ve kuruluşların sağlaması gereken şartlar ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları,

(3) Ulusal Havacılık Tahribatsız Muayene Kurulunun tanınması ve faaliyetlerini, düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 -(1) Bu Talimat, sivil hava araçlarına ve/veya komponentlerine üretim veya bakım aşamasında tahribatsız muayene işlemlerini gerçekleştirecek gerçek ve tüzel kişileri,

(2) Ulusal Havacılık Tahribatsız Muayene Kurulu Üyelerini ve Temsilcilerini,

(3) Tahribatsız muayene eğitim ve sınav hizmetlerini vermek üzere yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişileri, kapsar.

Dayanak

MADDE 3 -(1) Bu Talimat, 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4 numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre,

(2) 05/11/2022 tarihli Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetmeliği'ne (SHY-CA) dayanılarak;

(3) TS EN 4179'dan faydalanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4 -(1) Bu Talimatta yer alan;

a) EKTMEK: Eğitim Kuruluşu Tahribatsız Muayene El Kitabını,

b) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nü,

c) Komponent: Herhangi bir hava aracı motoru, pervanesi, parça veya cihazı,

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- ç) KTMEK: Kurul tarafından hazırlanan Tahribatsız Muayene El Kitabını,
d) Kurul: Ulusal Havacılık Tahribatsız Muayene Kurulu'nu,
e) Kurul üyesi: TS EN 4179'da tanımlanan kriterlere uygun havacılık alanında faaliyet gösteren kurum veya kuruluşları,
f) Kurul üye temsilcisi: Kurul üyelerini temsil eden tahribatsız muayene personelini,
g) Onaylı hava aracı bakım kuruluşu: Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetmeliği (SHY-CA) kapsamında yetkilendirilmiş hava aracı bakım kuruluşunu,
h) SHY-CA: 05/11/2022 tarihli ve 32004 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetmeliği'ni,
ı) TMEK: İlgili kurum/kuruluş tarafından hazırlanan Tahribatsız Muayene El Kitabını,
i) TS EN 4179: Türk Standartları Enstitüsü tarafından Havacılık Serisi Tahribatsız Muayene Personelinin Vasıflandırılması ve Onaylanması hakkında yayınlanmış güncel ve geçerli standardı,
j) Seviye 2 tahribatsız muayene personeli: Oluşturulan veya bilinen prosedürlere göre tahribatsız muayene yapacak şekilde vasıflandırılmış ve belgelendirilmiş olan kişiyi,
k) Sorumlu seviye 3: TS EN 4179 ve bu talimatın gerekliliklerinin sağlandığından emin olunması için kuruluşlar tarafından yetkilendirilen ve kuruluş adına hareket etme sorumluluğu bulunan en az bir tahribatsız muayene yönteminde seviye 3 sertifikaya sahip kişiyi ifade eder.
(2) Bu Talimatta yer almayan tanımlar için 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile TS EN 4179'da belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Tahribatsız Muayene Personeli

Vasıflandırma ve belgelendirme

MADDE 5 -(1) Havacılık alanında faaliyet gösterecek tahribatsız muayene personelinin vasıflandırma işlemleri Onaylı Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşu tarafından TS EN 4179 standardına uygun gerçekleştirilir.

(2) Onaylı Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşu haricindeki gerçek ve tüzel kişiler tarafından vasıflandırılmış ve/veya belgelendirilmiş Tahribatsız Muayene personelinin yeterlilik ve denklik değerlendirilmesi Kurul tarafından gerçekleştirilir.

(3) Bu Talimata uygun şekilde TS EN 4179 standardına göre vasıflandırılan tahribatsız muayene personeli, vasıflandırıldığı tahribatsız muayene metodunda gerçekleştirdiği tahribatsız muayene işlemlerini ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde sertifikalandırır.

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ulusal Havacılık Tahribatsız Muayene Kurulu

Kurulun yapısı

MADDE 6 -(1) Kurul, havacılık alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların tahribatsız muayene personelinin vasıflandırma ve sınav faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla sektörün ana yüklenicilerinden oluşan ve tüm sektörü temsil eden, Genel Müdürlük tarafından tanınan bağımsız bir organizasyondur.

(2) Kurula üye kurum ve kuruluşlar, son 10 yıl içinde havacılık alanında asgari 5 yıllık pratik deneyime sahip TS EN 4179'a göre Seviye 2 veya Seviye 3 bir personelini Kurul Üye Temsilcisi olarak atar. Kurul üyeleri, temsilcilerini herhangi bir zaman diliminde kendi isteği ile değiştirebilir veya geri çekebilir.

(3) Sadece Seviye 3 Kurul Üye Temsilcileri, kurul çalışmalarında oy verme hakkına sahiptir.

(4) Genel Müdürlük, kurul toplantılarına gözlemci olarak katılmak üzere bir veya birden fazla personelini Kurul Gözlemcisi olarak atar.

(5) Kurul, gerekli görmesi halinde sektörden tahribatsız muayene konusunda uzman olan kişi veya kuruluş temsilcilerini gözlemci olarak kurul toplantılarına çağırabilir.

(6) Genel Müdürlüğün taraf olduğu bir ikili anlaşma kapsamında ilgili ülke sivil havacılık otoritesinin bir temsilcisi ve/veya o ülkenin sektör ana yüklenicileri kurula gözlemci olarak üye olabilir.

(7) Kurul üye temsilcileri seçim yolu ile bir kurul üye temsilcisini Kurul Başkanı olarak seçer. Kurul başkanının görev süresi yeniden seçilme hakkı saklı kalmak üzere 5 yıldır.

Kurulun Genel Müdürlük tarafından tanınması ve denetlenmesi

MADDE 7 -(1) Kurul, üyelerin ve üye temsilcilerinin listesinin yer aldığı KTMEK'in Genel Müdürlük tarafından onaylanması yoluyla tanınır ve Genel Müdürlük tarafından Kurul'a resmi yazı ile bildirir. Kurul üye ve üye temsilcilerinde değişiklik olması durumunda, bu kapsamda güncellenen KTMEK Genel Müdürlük onayına sunulur.

(2) Kurul, gerçekleştirdiği faaliyetlerin bu Talimat, TS EN 4179 standardı ve Genel Müdürlük tarafından onaylanan KTMEK'te belirtilen usullere uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla azami 24 ayda bir Genel Müdürlük tarafından denetlenir. Denetimde Avrupa Forumu tarafından önerilen kontrol listesi de dikkate alınır.

(3) Yapılan denetimlerde bu Talimata ve TS EN 4179'a aykırı olan ve birinci seviye bulgu olarak değerlendirilebilecek önemli bir yetersizlik veya kusur tespit edilmesi halinde Kurulun Genel Müdürlük tarafından tanınması durumu askıya alınır veya iptal edilir.

(4) Yapılan denetimlerde bu Talimatta ve TS EN 4179'da belirtilen koşulların tamamının veya bir kısmının kaybedildiğinin tespit edilmesi ve ikinci seviye bulgu olarak değerlendirilmesi halinde kurula en fazla 3 ay süre verilerek eksikliklerin tamamlanması istenir. Verilen süre içerisinde eksikliklerin tamamlanamaması durumunda Kurulun Genel Müdürlük tarafından

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

tanınması durumu askıya alınır veya iptal edilir. Ancak tespit edilen eksikliklerden bu süre içerisinde giderilmesi mümkün olmayanların ispatı halinde; Genel Müdürlüğün uygun göreceği bir iş planına göre, Genel Müdürlüğün onayıyla en fazla 3 ay ek süre verilebilir.

Kurulun görev ve sorumlulukları

MADDE 8 -(1) Kurul, faaliyetlerini TS EN 4179 standardına uygun hazırlanan ve Genel Müdürlük tarafından onaylanan KTMEK'e uygun gerçekleştirir

(2) Kurul, TS EN 4179 kapsamında tahribatsız muayene eğitimi ve sınav hizmeti verecek gerçek ve tüzel kişilerin denetim ve izleme faaliyetlerini gerçekleştirir.

(3) Kurul, yürütmekte olduğu denetim ve izleme faaliyetleri kapsamında Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşu yetki belgesinin yayımlanması, temdit edilmesi, değişikliği, askıya alınması, sınırlanması veya iptal edilmesi işlemlerini yapar.

(4) Kurul, yürütmekte olduğu denetim ve izleme faaliyetleri kapsamında Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşunun EKTMEK'ini inceleyerek onaylanması işlemlerini yapar.

(5) Kurul, Onaylı Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşu haricindeki gerçek ve tüzel kişiler tarafından vasıflandırılmış ve belgelendirilmiş Tahribatsız Muayene personelinin başvurusu üzerine yeterlilik ve denklik değerlendirmesini yapar.

(6) Bir veya birden fazla Kurul üye temsilcisi, Genel Müdürlük tarafından talep edilmesi durumunda Onaylı Bakım Kuruluşlarının Tahribatsız Muayene konusunda yetkilendirilmesi için Genel Müdürlük tarafından gerçekleştirecek denetimlerde teknik destek sağlamak amacıyla Kurul tarafından görevlendirilir.

(7) Bir veya birden fazla Kurul üye temsilcisi, Genel Müdürlük tarafından talep edilmesi durumunda Onaylı Bakım Kuruluşlarının Tahribatsız Muayene prosedürlerinin onaylanması için Genel Müdürlük tarafından gerçekleştirecek incelemelerde teknik destek sağlamak amacıyla Kurul tarafından görevlendirilir. Kurul incelemenin tamamlanmasının ardından prosedürlerin uygun olduğuna ilişkin Genel Müdürlüğe bir tavsiye yazısı sunar.

Kurulun çalışma usulleri ve KTMEK

MADDE 9 -(1) Kurul çalışma usullerinin detayları Genel Müdürlük tarafından onaylanan KTMEK içerisinde tanımlanır. KTMEK asgari olarak aşağıdaki gereksinimleri kapsar:

- a) Kurulun amacını,
- b) Üyelik kurallarını,
- c) Organizasyon ve sorumlulukları
- ç) Toplantılar, oylama ve karar alma kurallarını,
- d) Kurulun çalışma kurallarını,
- e) Dokümantasyonu,
- f) Tahribatsız muayene personelinin vasıflandırılması ve belgelendirilmesi hususlarını,

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel M¼d¼rl¼Đ¼

- g) Vasıflandırma sınav kurallarını,
- Đ) Tahribatsız muayene eğitim kuruluŖlarını ve sınav merkezlerini yetkilendirme prosed¼r¼n¼,
- h) Onaylı hava aracı bakım kuruluŖu tahribatsız muayene faaliyetlerini,
- ı) Havacılıktaki tahribatsız muayene sertifikalarının tanınmasını ve denkliği,
- i) Üye kuruluŖlar ve temsilcilerinin isimlerini,
- j) Kurulun denetlenmesine yönelik kontrol formları ve Tahribatsız muayene eğitim kuruluŖları denetleme kontrol formlarını,
- k) Sertifika tanınma ve denklik talep baŖvuru formunu.

BEŖİNCİ BÖL¼M
ÇeŖitli ve Son H¼k¼mler

Cezai h¼k¼mler ve idari yaptırımlar

MADDE 10 –(1) Bu talimatta belirtilen kurallara uymayan gerçek veya tüzel kiŖilere 2920 sayılı Kanun, bu Talimat ve ilgili diğer mevzuatlarda belirtilen idari ve cezai yaptırımlar uygulanır.

Y¼r¼rl¼kten kaldırılan mevzuat

MADDE 11 -(1) Bu Talimatın yayımlanması ile birlikte 08/08/2016 tarihinde yayımlanan SHT-NDT Talimatı y¼r¼rl¼kten kalkar.

Y¼r¼rl¼k

MADDE 12- (1) Bu Talimat yayımı tarihinde y¼r¼rl¼Đe girer.

Y¼r¼tme

MADDE 13- (1) Bu Talimat h¼k¼mlerini Sivil Havacılık Genel M¼d¼r¼ y¼r¼t¼r.

